DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.** - rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 31 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 22. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1854

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 20sten Mei tot den 24sten Mei Nos. 40—41.

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIE GEHOORD;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,

Salut! *doet te weten:*

dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1 Te bepalen:

a. dat in alle gedeelten van *Nederlandsch-Indie*, acht dagen na de bekendwording dezer publikatie in elk dier gedeelten, de gouden stukken van *tien* en *vijf* gulden, vervaardigd naar de wetten van 28 September 1816 (Nederlandsch staatsblad no. 50) en 22 December 1825 (Nederlandsch staatsblad no. 80), zullen ophouden wettig betaalmiddel te zijn, doch als negotiepenningen in omloop blijven, en zulks met intrekking in zoo verre van het besluit van den Kommissaris-Generaal over *Nederlandsch-Indie*, van den 18den Februarij 1826 (Indisch staatsblad no. 7);

b. dat gedurende die acht dagen, overal bij 's lands kassen gelegenheid zal worden gegeven tot inwisseling van de nog in omloop zijnde stukken van *tien* en *vijf* gulden tegen recepissen.

Art. 2. De hoogste gewestelijke autoriteit ter hoofdplaats, zoowel op *Java* en *Madura* als overal in de buitenbezittingen, zal, overal waar zulks noodzakelijk mogt worden bevonden, de bevoegdheid tot bekendmaking van den in art. 1 omschreven maatregel over dragen op de aan haar ondergeschikte plaatselijke autoriteit.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van *Nederlandsch-Indie* en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien, ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Buitenzorg*, den 17den Mei 1854.

[Staatsblad no. 38.] **DUYMAER VAN TWIST.**

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indie.*

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van 11 Maart 1854 no. 93, is aan den gepensioneerden kolonel titulair der infanterie van het leger in *Oost-Indie T. Poland*, vergund het blijven dragen van den aktiviteits-uniform van het wapen waarbij hij laatst heeft gediend.

Benoemd: Bij het civiel departement; Tot eersten substituut-griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, mr. A. W. Th. de Jongh, thans tweede substituut-griffier bij dat hof.— Tot eersten substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia, mr. Th. H. van Rees, thans tweede substituut-griffier bij dien raad.— Tot veearts voor 's gouvernements burgerlijke dienst in Nederlandsch Indie, H. J. D. F. van Doornum, sergeant voor memorie, thans als veearts reeds toegevoegd aan den directeur der cultures.— Tot assistent-resident van Keboemen (residentie Bagelen), J. J. Meder, thans controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.— Tot secretaris en vendu-meester in de residentie der Zuid en Ooster-afdeeling van Borneo, R. Wijnen, thans secretaris van het gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden.— Tot secretaris van het gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden, tevens algemeenen ontvanger aldaar, A. F. van der Ven, laatst eerste commies bij de directie der middelen en domeinen, onlangs van verlof tot herstel van gezondheid uit Nederland teruggekeerd, thans ambtenaar op non-activiteit.— Tot lid in den raad van justitie te Batavia, mr. D. L. F. de Paulij, thans substituut officier van justitie bij dien raad.— Tot griffier van den raad van justitie te Soerabaya, mr. P. J. Roosegaarde Bisschop, thans griffier bij den omgaanden regter in de 5de afdeeling.— Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang, mr. J. J. Schneither.— Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaya, mr. W. C. de Bruijn.— Bij de schutterij te Samarang, tot kapitein auditeur, mr. A. G. M. Smulders, president bij den raad van justitie en eervol ontslagen kapitein bij de schutterijen te Soerabaya en Batavia.— Tot tweede luitenants, de sergeant M. A. Jasper, en de schutter W. H. Herklots. Tot tweeden luitenant te Soeracarta, de sergeant- majoor M. J. Hanssens.— Tot eersten luitenant-kommandant te Saparoea, de waarnemende commies H. E. Hoedt.

Bevorderd: Bij het militair departement; bij het corps genie en sapeurs, tot kapitein, de eerste luitenant der genie, A. W. Egter van Wissekerke.— Tot eersten luitenant, de tweede luitenant der genie, J. P. Ermeling.— Bij de schutterij te Samarang; Tot kapitein, de eerste luitenant mr. J. J. Delbaere. Te Soeracarta, tot eersten luitenant, de tweede luitenant S. Senstins.

Gesteld: Bij het civiel departement; ter beschikking van directeur der cultures, de veeartsen voor 's gouvernements burgerlijke dienst in Nederlandsch Indie P. Noordijk en J. van der Weijde.

Goedgekeurd: Bij het civiel departement; dat door den resident van Samarang, is opgedragen de tijdelijke waarneming van de betrekkingen van binnen-regent, tevens eersten onderwijzer, en binnen-regentes van het protestantsche weez- en armhuis te Samarang, aan D. C. de Bruin, gouvernements onderwijzer, onlangs met verlof uit Nederland teruggekeerd. en zijne echtgenoote M. des Ruelles.

Ingetrokken: Bij het civiel departement; Op zijn verzoek, eervol, de benoeming van Mr. J. J. Schneither, tot advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie.

Eervol ontslagen: Bij de schutterij te Samarang; de kapitein-auditeur mr. J. J. van Angelbeek.- De kapitein H. F. Oelrichs.— De tweede luitenants P. van der Crab en mr. F. A. Loudon.— Bij de schutterij te Saparoea, wegens vertrek, eervol, de eerste luitenant-kommandant R. N. Rijkschroeff.— Bij de schutterij te Amboina, wegens vertrek, de eerste luitenant kwartiermeester tevens officier van wapening en kleeding, H. E. Hoedt.— Bij het militair departement; Op zijn verzoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie J. A. Cramer.— Op zijn verzoek uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie L. C. H. Halewijn.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(Voor het land.) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **VRIJDAG** den **2**den *Junij* e. k. des namiddags ten **4** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 18 *Mei* 1854.

De Resident,
Namens denzelven,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(Voor het land.) De Resident van *Soerabaya* maakt bij deze bekend, dat er scheepsgelegenheid benoodigd is voor den zoo spoedig mogelijken OVERVOER naar *Banda*, van **100** balken van verschillende dimensiën, liggende ter stapelplaats alhier.

Gegadigden worden verzocht zich onder opgave van den vrachtprijs, met hunne aanbiedingen tot hem Resident te wenden.

SOERABAYA, 26 *Mei* 1854.

De Resident voornoemd,
VREEDE BIK.

(Voor het land.) Der gemeente wordt bekend gemaakt, dat door de nieuw te bouwen steenen brug in de chinesche kamp te *Sidoekarri*, de passage langs den grooten weg aldaar, van af den 4 *Juny* aanstaande, voor rijtuigen en paarden gesloten zal zijn; en gebruik zal behooren te worden gemaakt van den karren-weg, bezijden die negorij, die daartoe in behoorlijken staat is gebragt.

SOERABAYA, 30 *Mei* 1854.

De Adsistent Resident voor de policie,
SWERVER.

(Voor het land.) Debiteuren aan het vendu-kantoor te *Soerabaya*, over de maand *Januarij* 1854, welke nog achterlijk zijn, in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, 9 *Mei* 1854.

De Super-Intendent van het vendu departement.
J. J. MODDERMAN.

(Voor het land.) Ten kantore van den ondergeteekende gedeponeerd zijnde de ondervolgende goederen, zoo worden belanghebbenden verzocht, tegen betaling der verschuldigde regten, dezelve te willen doen afhalen, als:

Een pakje adres *A. A. Th. Ledeboer.*
Een trommel gemerkt *J. C.*
Een kistje adres *C. Giebets.*
Een „ „ *Zoetelief.*
Een „ „ *Zevenhuizen.*
Een „ „ *Seiff.*
Een langw, kistje gemerkt *L.*
Een kistje adres *F. C.* No. 1. aan *Piper.*
Een trommel adres *D. A. Varkevisser.*

SOERABAYA, 10 *Mei* 1854.

De Wd. Kontroleur der Inkomende en Uitgaande Regten.
J. H. RAKET.

WEESKAMER TE SOERABAYA.

De Weeskamer te *Soerabaya*, roept alle degenen die regt, actie, of pretentie hebben, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen P. M. BOSSOTIELLE, MARIA VINCENT wed. STUVE en P. NOORMAN, om aangifte of betaling te doen ter Secretarie harer kamer.

SOERABAYA, 13 *Mei* 1854.

Kommissie voor de opening van onafgehaalde brieven.

(Voor het land.) Ter beschikking van belanghebbenden ligt bij den ondergeteekende, een auszug aus den Taufregistern der Kirche st. Michaelis zu Hamburg, verleend te Hamburg, 23 November 1847, en betreffende Georg Hermann Ferdinand Holzberger, zoon van Herman Anton Holzberger en van Dorothea Amalia Fischer, geboren 18 December 1816.

Idem. een wissel groot *f* 500.— getrokken door A. van Hoboken en zonen, Rotterdam 24 Mei 1851, No. 1587, betaalbaar aan A. van der Kruk, schoolmeester aan boord van Z. M. stoomschip *Batavia*, te voldoen door Reijnst en Vinju te *Batavia.*

SOERABAYA, 30 *Mei* 1854.

J. HAGEMAN JCz.

Men heeft het ontwerp gevormd tot het oprigten hier ter stede, van eene

Rederijkers-kamer.

Alle beminnaars van dergelijk eene instelling, worden daarom zeer beleefdelijk verzocht, hun verlangen tot medewerking dezer oprigting te willen mededeelen aan.

SOERABAYA, 23 *Mei* 1854.

J. HAGEMAN JCz.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op *Donderdag den* 1sten *Junij* 1854.

Bij den pachter der pandjeshuizen I Giok Tjoan, op de passar Bezar van onuitgeloste pandgoederen.

Op *Vrijdag den* 2den *Junij* 1854.

Bij wege van executie voor de woning van den deurwaarder Damwijk van meubilaire goederen, en van een bendy, toebehoorende aan raden Ario Notto Redjo.

Op *Zaturdag den* 3den *Junij* 1854.

Voor het Arsenaal alhier voor rekening van het gouvernement van gereedschappen afkomstig van het ingetrokken établissement voor de fabricatie van salpeter te Soetjie, waaronder zich bevinden koperen en tinnen bakken en koperen ketels en borden, ijzerwerken, vaten enz.

Op *Dingsdag den* 6den *Junij* 1854.

Voor de toko van den Heer C. Dean, in de stad, van diverse commissie-goederen.

Op *Woensdag den* 7den *Junij* 1854.

Voor de toko van de Heeren Leroux & Berne, in de *Kaliesosok* No. 2, van diverse toko-goederen.

SOERABAYA, den 31sten Mei 1854.

— Bij de *Javasche-Courant* van heden is weder een staat gevoegd, aantoonende den stand van het rijstgewas op Java onder ultimo *April* jl. waaruit blijkt, dat die stand gunstig is.

Zeer gunstig. In de residentien Preanger regentschappen, Pasoeroean en Madioen.

Gunstig. In de residentien Batavia, Krawang, Cheribon, Samarang, Rembang, Soerabaya, Patjitan, Kadoe, Banjoemaas en Banjoewangie.

Vrij gunstig. In de residentien Bantam, Tagal, Pekalongan, Japara, Kedirie, Djokdjokarta en Bagelen.

In de residentie Buitenzorg is de oogst voordeelig geweest.

Van de residentie Bezoekie en Soerakarta waren geene opgaven ontvangen.

— Men berigt ons van *Modjokerto*:

Gepasseerde week zijn er alhier twee inlanders dood gevonden; een aan den grooten weg, digt bij de fabriek *Sentanna Lor*, en de andere in de ampasloods van gemelde fabriek.

Ook hebben twee Javaansche werklieden dier fabriek zich deerlijk aan kookend rietsap verbrand.

NEDERLAND.

De fraaije weêrsgesteldheid, waarvan wij reeds in ons vorig nommer melding maakten, heeft zich sedert al dien tijd staande gehouden; slechts is de temperatuur, vooral 's morgens en 's avonds, door den Noorden wind, die in het voorjaar telkens hier te lande wordt waargenomen, wat schraal.

Over den stand der veldgewassen luiden de berigten algemeen gunstig, schier geen enkel gewas uitgezonderd.

De prijs der granen blijft eene neiging tot dalen vertoonen; het brood is ook weder dientengevolge, op sommige plaatsen wat goedkooper geworden. Te Arnhem maakte de concurrentie onder de broodbakkers de broodzetting overtollig en zelfs belemmerend. Zij is dan ook dezer dagen afgeschaft. Ook te Bergen-op-Zoom heeft de afschaffing daarvan plaats gehad.

Reeds sedert eenigen tijd heeft er eene aanmerkelijke verhuizing van geringe landbouwers plaats. In de voormalige Haarlemmermeer, thans in vruchtbare akkers herschapen, ontwikkeld zich eene groote bedrijvigheid en vele veldarbeiders, vooral uit Noordbrabant en Zeeland, vinden er

goede rekening bij, zich (vele met vrouw en kinderen) daarheen met der woon te begeven.

Het volgend overzigt omtrent den tegenwoordigen toestand van dit meer, meenen wij onzen lezers niet te mogen onthouden: „De verkochte grond in de Haarlemmermeer is bijna geheel in orde gebragt, dat is: in slooten en greppels geworpen en gelijk gemaakt tot eenig verbouw. Daartoe zijn, op sommige tijden, welligt *zeven* à *acht duizend* man werkzaam geweest. Groote dagloonen zijn er verleend, vooral in den beginne, toen er zelfs *f* 125 per bunder werd gegeven. Iemand, die met alle krachtsinspanning wilde werken, kon toen *f* 6 à *f* 7 daags verdienen. Later is de bunder besteed voor *f* 100, voor *f* 70 en nu zegt men zelfs voor *f* 48. Dit laatste is te weinig en van daar den ook, dat reeds ettelijke arbeiders vertrokken. De verdiensten zullen echter wel weder beter worden, als er meer gronden zullen zijn verkocht. Wanneer er *f* 60 à *f* 70 arbeidsloon per bunder wordt gegeven, dan kan een goed werker nog zeer goed *f* 2,50 daags verdienen, doch dit moet hij ook hebben, want het leven is er duur. De „polderjongen" slaapt in eene keet, wier getal wel drie honderd is, en betaalt daarvoor, alsmede voor het wasschen van een hemd en een doekje of zoo iets, wekelijks 80 cents, terwijl hij des avonds voor aardappelen met een lange saus *f* 1,75 per week moet geven. Is hij een goed werker en, in evenredigheid van zijne krachtsinspanning, een fatsoenlijk eter, dan heeft hij wekelijks drie pond spek noodig, hetwelk hem dus, à 50 ct. per pond, *f* 1.50 kost. Daarbij komt nog zijn tarwebrood en roggebrood, (het eerste wordt echter het meest gegeten) en — de *borrel*, die door schier tallooze wandelende slijterijen (dat zijn: industrieelen met vaatjes op den rug en glaasjes in de handen) in het meer wordt gerepresenteerd. Voor de Matigheids-genootschappen zouden daar belangrijke opmerkingen en gevoltrekkingen zijn te maken. Er worden vrij wat *drie cents* glaasjes geledigd.

„De arbeider begint vroeg; velen in de morgenschemering. Ten 2 ure, verlaat menigeen reeds zijne keet. Hij gebruikt des daags zijn brood staande. Als de klok des namiddags 2 ure slaat, zijn er echter ook, die de schop op den rug nemen en huiswaarts gaan. De laatsten werken hoogstens tot 4 ure. Dan is het vieravond en velen gaan, als de kippen het rek zoeken, onder de dekens.

„Zoo levende, goed werkende, gezond etende en zijn Schiedammertje drinkende, heeft de polderarbeider *f* 6 à *f* 7 per week voor zijne noodzakelijke behoeften noodig en daarom moet hij, bij zeer moeijelijken arbeid, ook een goed loon verdienen. Voor *f* 60 à *f* 70 de bunder, zal zich echter het noodige getal arbeiders wel aanmelden. Onder de werklieden, die tot heden in het meer arbeiden, zijn zeer vele Noord-Brabanders en Zeeuwen, en ook nog al Friezen. Hun gezondheids-toestand is vrij voldoende, hoewel er nog al door koorts worden aangetast. „Het schijnt, dat er nog weinig belangrijks wordt gevonden. Veel wrakken van schuiten treft men er echter aan. En daaronder vol aarden- potten, waaruit de arbeiders nu eten. Hoe weinig had hij, die deze lading toekwam en vervoerde, kunnen vermoeden, dat daaruit, op de plaats zelve waar die schuit zonk, door *hen* zou worden *gegeten*, die den grond gereed maken, om vruchten voort te brengen. Ook delft men nu en dan geraamten op. Bij één daarvan vond men eene pijp, knoopen en een lederen zakje; onlangs werden er zeven bij elkander gevonden. Voor eene koperen tabaksdoos, drie eeuwen oud, ontving de vinder, zoo men zegt, *vijftig* guldens. Volgens een gerucht, onder het werkvolk verspreid, zou er ook eene schuit met porcelein in den grond zitten, en men begrijpt, hoe ieder vol verlangen is, om die te ontdekken.

„De grond van het meer is, voor verreweg het grootste gedeelte, zeer goed en er zit heerlijke klei. Mén verzekert dan ook, dat er geen enkele bunder *te duur* is gekocht. Hij wordt het meest bezaaid met haver en verder met mosterdzaad, paardeboonen en ook bepoot, hoewel minder met aardappelen. Het winterzaad is zoo goed als mislukt, het kon in den vochtigen, kouden grond geen wortel schieten."

Ziedaar het een en ander uit het Haarlemmermeer-leven, heilrijke gevolgen van eene grootsche onderneming, die tot zegen zal gedijen voor duizende landgenooten, en goede renten zal opleveren voor de schatkist. Daar zal een wezenlijk lust-oord ontstaan, hetwelk de tijdgenoot met genoegen en de nakomelingschap met bewondering en dankbaarheid zal beschouwen.

— De leer der onzijdigheid, welke wij reeds zoo lang aan de regering predikten, heeft zij eindelijk aangenomen in het europesche geschil. De verklaring daarvan is in de kamer afgelegd door den minister van buitenlandsche zaken.

— Door tusschenkomst van het gouvernement is er zorg gedragen, dat twaalf kweekelingen voor het onderwijs in Nederl. Indie, allen met dezelfde gelegenheid naar de plaats hunner bestemming gaan en wel met de *Europa*, van de heeren Hoboken en Co., te Rotterdam. Tevens vertrekken met die gelegenheid nog een paar andere onderwijzers, zoodat in het geheel 14 onderwijzers te gelijk derwaarts gaan.

— Op het beklag van E. Glaser, is door den minister van kolonien besloten: „de beschikking aan te houden tot de ontvangst van ophelderingen van den gouverneur-generaal van Neerlands-Indie, welke met den eerst vertrekkenden landpost zullen worden gevraagd.

— De minister van buitenlandsche zaken heeft den handel volkomen gerust gesteld, door eene mededeeling aan de tweede kamer, in de zitting van den 29sten Maart, betreffende de behandeling der neutrale vlag van de zijde van Groot-Brittannië.

— Men verneemt, dat eenige der grootste handelshuizen in granen te Groningen dezer dagen eene krachtige memorie bij den Nederlandsche gezant te Petersburg hebben ingediend, houdende verzoek, om betrekkelijk het verbod van uitvoer van granen van de Zwarte-zee en de zee van Azof, eene gunstige uitzondering te verkrijgen bij de Keizerlijke Regering, ten opzigte van de ladingen, welke reeds in dezen winter aldaar voor hunne rekening zijn gekocht en vooruit betaald, en daardoor Nederlansch eigendom zijn geworden, en waardoor schepen bevracht zijn, die thans of daar aangekomen, of derwaarts zeilen. Eene deputatie van graanhandelaren uit Amsterdam en Rotterdam heeft zich mede in de vorige week over dezelfde zaak bij den minister van buitenlandsche zaken vervoegd.

De tweede kamer is op reces gescheiden. Men zegt dat dit vier weken duren zal. Voor het reces is nog de Indische munt-wet behandeld, die na door vele amendementen van den heer van Bosse verbeted te zijn, is aangenomen, alhoewel de heer van Bosse, het beginsel waarop zij rust niet beamende, tegen heeft gestemd. Bij de beraadslagingen dezer wet is op nieuw teruggekomen op de interpellatie van den heer van Eck, over het besluit van 13 Januarij ll.

— In de vorige maand is in den ouderdom van 75 jaren overleden, de heer A. van der Hoop, chef van het handelshuis Hope & Co., kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud lid der Eerste Kamer en van den stedelijken raad alhier. De overledene was een der vermogendste ingezetenen van ons rijk en maakte van zijn vermogen, ten voordeele derarmen, een nuttig gebruik.

ENGELAND.

— Een dagblad behelst, bij gelegenheid van de vermoedelijk op handen zijnde krijgsbedrijven, de volgende belangrijke bijzonderheden aangaande het Russische gedeelte der Oostzee.

De Russische vloot overtreft de Engelsche in het aantal schepen en misschien ook in dat der kanonnen, maar men houdt haar niet berekend, om zich in een open zeeslag met de Britsche te meten. Acht linieschepen worden gezegd geen zee te kunnen bouwen en zouden derhalve bij een gevecht alleen als batterijen vóór de haven kunnen dienen. Ook bezitten de Russen onder hunne groote oorlogschepen geen enkel schroefstoomschip; waarom niet, is onbekend. De vloot ligt deels te Sweaborg (nabij Helsingford), deels te Kroonstadt ingevroren; voor de maand April, welligt niet voor het einde der maand, kan men de operatien ter zee verwach- ten; het ijs is niet eerder verdwenen. De Engelschen ondernemen misschien het eerst eenen aanval tegen het eiland Oesel (aan den ingang der Finsche Golf), ten einde een vast punt voor hunne operatien te bekomen. Van de Russische zijde zal de lemagtiging van dat eiland niet wel kunnen worden belet. Vervolgens ligt waarschijnlijk Reval aan de beurt. Hier treffen de Engelschen goede strandbatterijen aan; maar de stad en de haven kunnen overweldigd en platgeschoten worden; intusschen moesten ook de Britsche schepen daarbij deerlijk gehavend worden, en zal men niets verkregen hebben, dan dat eene stad in een puinhoop is verkeerd! Alle bakens en vuurtorens langs de golf van Finland zijn weggebroken, alle boeijen en tonnen bij de zandbanken en andere gevaarlijke punten opgeligt. Zelfs de beste loodsen kunnen zonder die wegwijzers het vaarwater niet ontdekken. In dit opzigt heeft dus de Engelsche vloot daar groote gevaren te doorstaan; langs de zuidelijke kust (Esthland) bevinden zich eene menigte zandbanken en aan de noordkust klippen en reven. Daar wacht haar de Russische flotilje van ligte oorlogschepen, die in een geregeld gevecht wel niet bestand is tegen de Britsche maar haar kon kwellen en veel nadeel berokkenen. Men verzekert, dat Sweaborg onneembaar is. Daarop volgt Kroonstadt, waar het grootste gedeelte der vloot is gestationeerd. De vesting ligt op een eiland, aan welks zuidelijk gedeelte gevaarlijke zandbanken zich bevinden; slechts een naauw vaarwater voert tusschen deze zandbanken en het eiland naar de haven en de eigenlijke vesting die geheel naar de zijde der Newa is gekeerd. Aan het boveneinde is het eiland door middel van dijken met het land verbonden. De Engelschen moeten, willen zij deze positie veroveren, aan land komen en eerst al de strandbatterijen tot zwijgen brengen, hetgeen niet gemakkelijk zal wezen, omdat de Russen ligtelijk versterking kunnen erlangen. Eerst wanneer het den Engelschen is gelukt het westelijk deel des eiland in hun bezit te krijgen en de strandbatterijen te vernielen, kunnen zij met hunne scheepsmagt het vaarwater doordringen en voor de eigenlijke vesting en de haven met de Russische vloot verschijnen. Dan begint de eigenlijke worsteling. Men vermoedt, dat de Russische vloot zich in en voor de haven zal plaatsen en zich bij wijze van batterijen zal verdedigen. Zulk een defensief gevecht heeft zijne voordeelen. Ook in het gunstige geval, wanneer het den Engelschen gelukt de vloot in de haven te vernielen en het geschut der vesting tot zwijgen te brengen, of zelfs te veroveren, zal dit toch niet anders dan met opoffering van de helft hunner scheepsmagt kunnen geschieden; in allen gevalle zullen de schepen verschrikkelijk worden geteisterd, en in dien toestand zoude het Russische eskader van Sweaborg, hetwelk uit de beste schepen zal zijn zamengesteld, geheel versch en onbeschadigd zijnde, met de gehavende Engelsche vloot een gevecht kunnen wagen. Dat de strijd over het geheel met ongekende hardnekkigheid zal worden gevoerd, kan men gerust aannemen. Het is niet te denken dat de Russen hunne schepen in de magt der Engelschen zullen laten vallen, maar wel, dat zij zich in den grond zullen laten boren of in de lucht springen. Zoo nabij en bijkans onder de oogen des Keizers zal geen schip zich overgeven. Eene zoo duur gekochte zege zal den Britten weinig baten en de Russen gewis niet ontmoedigen of handelbaarder maken, maar integendeel nog meer fanatiseren of in geestdrift ontsteken.

Te Spithead worden aanhoudend schepen bijeen gebragt ter versterking der vloot van Sir Ch. Napier. Gisteren is de Boscawen van 71 stukken geschut naar de Oostzee vertrokken, terwijl de St. George van 120, de Caesar van 91 en de prince Regent van 90 stukken weldra zullen volgen. 700 kustwachters worden te Spithead verwacht, om de bemanning der schepen te completeren. Onder het uitzeilen werd van de Boscawen geseind, dat de luit. ter zee Lord Grosvenor, plotseling was overleden. Het lijk werd aan wal gebragt en het schip vervolgde zijne reis. Met den bouw van oorlogs- stoom- en zeilschepen op onderscheiden rijkswerven wordt mede ijverig voortgegaan.

— In militaire kringen wordt algemeen verhaald, dat boven en behalve de jongste vermeerdering des legers nog 30,000 man in dienst zullen worden gesteld. Overigens zijn de bladen nog voortdurend opgevuld met berigten van inscheping van krijgsvolk naar Turkije en afzending van schepen naar de Oostzee. Eergisteren is de St. George van 120 stukken geschut derwaarts vertrokken, terwijl nog verscheiden andere eerstdaags zullen volgen. Uit Duins is ook het Fransche linieschip Austerlitz van 100 stukken naar de Oostzee gezeild.

FRANKRIJK.

— De eerste expeditie van troepen naar de Levant is, ten getale van 20,000 man vertrokken. Zij zal spoedig door meer troepen gevolgd worden.

Prins Napoleon en de Maarschalk St. Arnaud, zullen eerstdaags naar Turkije vertrekken. De geestdrift blijft algemeen.

— In een gesprek met den Prins van Hohenzollern-Sigmaringen, buitengewoon gezant van den Koning van Pruisen, wijdde de Keizer uit over de echo van de Tuilerien, en bood Z. M. den Prins aan, om hem dien te doen hooren, welk aanbod gretig werd aangenomen. Vervolgens in den tuin gekomen zijnde, sprak de Keizer de volgende woorden uit, terwijl de echo antwoordde: *Autriche — triche, Prusse — russe, Suède — aide, Paris — rit.*

— Eenige dagbladen verzekeren, dat een herder, genaamd Jacques Choer, van Langres, een middel heeft uitgevonden, waardoor de mensch zich even als een vogel in de lucht kan bewegen. Men voegt er bij, dat hij 100,000 fr. verlangt, om zijne kunst in openbaar te vertoonen.

DUITSCHLAND.

— Uit Zevenbergen meldt men, dat de regering aldaar een plan tot opstand op het spoor gekomen is; de deelnemers aan dit komplot moeten reeds volgens het krijgsregt teregt gesteld zijn; men zoude ook den in den opstand van 1848 bekenden Hongaarschen generaal Mack gevangen genomen en bereids te Maros-Vasachely opgehangen hebben; ook Moritz Perezel moet zich op Oostenrijksch grondgebied bevinden en aldaar vele oproerige proclamatien verspreid hebben, maar na het ontdekken der zamenzwering is hij naar Servie teruggekeerd.

DE LEVANT.

De oorlog tusschen Groot-Britanje en Rusland is op den 28sten Maart jl. formeel verklaard, en Frankrijk heeft afgekondigd dat Rusland door het verwerpen van het vastgestelde ultimatum den oorlog begonnen is. Engeland heeft het stelsel van kaperij laten varen, want de Russische schepen hebben 6 weken tijd gekregen om de Engelsche havens te ontruimen, en het gouvernement is van voornemen geene kaperbrieven (lettres de marque) toe te staan. Ook voor den handel van onzijdige natiën zijn de noodige schikkingen gemaakt om dezelve te vergemakkelijken; alleen zal het regt van onderzoek doorgezet worden, alhoewel Russische producten en eigendommen in onzijdige schepen zullen mogen ingevoerd worden.

Het publiek maken van de briefwisseling tusschen den Czaar en Sir Seijmoor heeft grooten indruk gemaakt. Daar uit kunnen Oostenrijk en Pruisen leeren hoe weinig de Keizer aller Russen zich omtrent zijne buren en dierbare betrekkingen bekommeren zou, wanneer hij het vooruitzigt had van Engeland tot zijne moorddadige plannen jegens Turkije over te halen. Die briefwisseling toont mede aan dat Engeland, in stede van op eene laaghartige wijze met den despoot zamen te zweren, gedurende al dien tijd eene opregten, opene briefwisseling over dat onderwerp met Frankrijk hield. Oostenrijk zou volgens de laatste berigten dan ook de voorwaarden van de geallieerde mogendheden zijn toegedaan, terwijl er op den 9den April door de vertegenwoordigers der vier groote mogendheden een protocol geteekend is, waarin de onschendbaar der Porte en de ontruiming der Vorstendommen als basis aangenomen, en gemeenschappelijke beraadslagingen beloofd zijn.

Het is meer dan waarschijnlijk dat de vijandelijkheden in de Oostzee reeds begonnen zijn (8 April). Sir Charles Napier heeft thans een geduchte megt onder zijn bevel en het ijs zou al reeds van Reval tot Sint Petersburg opgebroken zijn. Men zegt dat Russen het eiland Aland verlaten hebben na alvorens hunne arsenalen en versterkingen vernield te hebben.

Omtrent den oorlog kunnen wij het volgende mededeelen. Op den 15den Maart heeft Prins Gortschakoff een aanval gedaan op een eiland in de Donau tegenover Tortukai, doch werd met een verlies van 3.000 man teruggeslagen.

Nog kunnen wij de belangrijke tijding mededeelen, dat de Russen op den 23sten Maart met een leger van 50,000 man op drie verschillende plaatsen de Donau zijn overgetrokken In den morgen van den 22sten Maart openden de Russische batterijen onder Ibraila een levendig vuur op de Turksche verschansingen te Matchin, welke kanonade tot in den avond voortduurde. Den volgenden morgen hernieuwde zij hun vuur, dat door de Turken slechts flaauw beantwoord werd. Zes battalions trokken, onder de bescherming der kanoneerboten de rivier over en namen hunne stelling in, terwijl de ingenieurs dadelijk een brug over de rivier begonnen te leggen. De Turken openden toen een levendig vuur tegen de flotille en de brug, die reeds gereed was; doch al hoewel zij tot in den nacht doorvuurden, konden zij de brug niet vernielen, zoodat zij toen hunne verschansingen verlieten, met een verlies van 20 dooden. De Russen hadden 20 dooden en 30 gewonden, waaronder de generaal der genie Dabroski die zijn been verloor. Terwijl dit te Matchin gebeurde trok generaal Luders met 2 brigades van zijne divisie en de 3de brigade van de divisie van Outschakoff bij Gallatz zonder eenigen tegenstand over de rivier. Generaal Gortschakoff ondervond echter met zijne kolom meer tegenstand bij het over trekken in de nabijheid van Ibraila. Hij was aldaar aan een hevig en hardnekkig vuur blootgesteld. Zoodra hij over

was nam bij alle Turksche verschansingen in bezit. De Turken verloren 11 kanonnen, 51 officieren en 100 manschappen. Evenwel was hun getal te gering om eenen zoo magtigen vijand weerstand tebieden. De gevoelens omtrent de gebeurtenissen aan den Donau zijn verschillend. Het schijnt dat de Russische opperbevelhebber eene beslissende slag aan Omar Pacha wil leveren, alvorens deze zich met de geallieerde troepen vereenigen kan, want Prins Gortschakoff marcheert met vier sterke devisiën infanterië en twee divisien kavalerie voorwaarts, om Omar Pacha in het groote quadraat aan te vallen, dat in vorige oorlogen reeds beruchtheid heeft gekregen. De sterke stelling der Turken zal dit echter niet gemakkelijk maken. Te Widdin en Kalafat, de standplaats van het Turksche leger, hebben geene bewegingen plaats gehad. Volgens de laatste berigten zou er echter reeds eene hevige schermutseling met het Russische leger hebben plaats gehad, waarbij 4.000 Russen gebleven zijn. In hoe verre zulks waar is, daar gelaten, zeker is het dat volgens de meening van sommigen de Russen door het overtrekken over de Donau geene overwining op de Turken behaald hebben; maar de laatste zijn teruggetrokken uit de Dobrudscha, welke ellendige moeras te midden der monden van de Donau thans in het bezit der Russen is. Dit nu vermeent men is een politieke streek van Omar Pacha.

Den 25sten Maart zijn de vereenigde Fransche en Engelsche vloten de Zwarte zee wederom binnengezeild; men geloofde dat Odessa zou geblokkeerd worden. Nog berigt men eene gelukkige onderneming van de Russische admiraal Nachiskoff, die met een eskader van zijne vloot Sebastopel heeft verlaten, en al de geringe bezettingen van de kleine forten aan de Kaucasische kust, ten bedrage van 5000 man aan boord genomen en naar Sebastopel gebragt heeft. Geene der kruisende stoombooten van de gealieerde vloot heeft zulks bemerkt, anders had de terugkeer van het eskader gemakkelijk kunnen verhinderd worden. De Sheik-ul Islam en de president van den staadsraad, Rifaat Pacha, zijn ontslagen; zij behoorden tot de fanatieke oude Turksche partij, en waren in oppositie met het ministerie omtrent de vrijheden en vergunningen welke onlangs aan de Christenen in Turkije zijn toegestaan.

Omtrent den Griekschen opstand kunnen wij mededeelen, dat dezelve door Russische agenten wordt aangevuurd, en eerlang een geducht karakter dreigt aan te nemen. Er zijn Engelsche en Fransche oorlogschepen naar Athene vertrokken om maatregelen van dwang tegen het Hof van Koning Otto te nemen, dewijl men weet dat hetzelve in verstandhouding met de oproerige Grieksche onderdanen van de Porte staat. De Turksche ambassadeur in Athene heeft zijne pas gevraagd en is te Constantinopel aangekomen, weinige uren later ontving de Grieksche ambassadeur aldaar zijn ontslag. Toen werd er besloten dat al de Grieken welke geen onderdanen van de Porte zijn binnen 25 dagen het rijk moeten verlaten. In Epirus en Thesallie vallen dagelijksch schermutselingen voor. Fuad Effendi heeft de golf van Prevesa, welk in het noorden door Turkije en in het zuiden door Griekenland bepaald wordt, in staat van blokkade verklaard, waardoor Griekenland *de facto* reeds eene Turksche blokkade ondergaat. Volgens de laatste berigten hebben de Turken eene beslissende overwinning op de Grieken behaald te Volo, waarbij 150 Grieken zijn gevangen genomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie der OOSTPOST.

Mijnheer!

In de Java Bode van 20 dezer No. 40, vind ik eene zoogenaamde nieuwstijding, en oordeelvelling terug die ik waarlijk al genoegzaam vergeten waande; want aan romantische verhalen kan toch geene betere belooning worden toegekend en toegedacht.

Ik bedoel de avontuurlijke reis van den smid *Ongo*, gaande van zijn winkel in de wijk *Oendaän*, huiswaarts. Jammer dat hij niet omgekeerd avontuurde, anders was deze geschiedenis waarlijk wel het lied van den „gang nach den Eisenhammer" waardig. Knaap Fridolin, gezegd Empoe Ongo, keerde zoo als gezegd is, in den vooravond van 4 Mei jl., van den winkel, (de ijzerfabriek des heeren *Baijer* te *Oendaän*,) huiswaarts, met een ledigen koperen siripot, en werd op zijn weg, bij de kampong *Soelong*, door drie inlandsche soldaten staande gehouden met de beleefde uitnoodiging om een pruimpje tabak. Empoe Ongo die dit lieffelijk blad niet bij zich had, gaf zulks te kennen, waarop de soldaten op den koperen siripot wezen, en daarin eens naar de waarheid van Ongo's voorgeven wilde „onderzoek doen, iets wat sinjeur Ongo niet wenschte toetelaten. De tabakhonger prikkelde evenwel de drie maats, zoodat zij die koperen pot uit Ongo's handen poogden te rukken, waaruit een paar oorvijgen op? Ongo's rekening oorsprong namen. Ongo keerde daarop naar zijn winkel weder en vertelde de zaak, die weldra door het stads blaadje der gemeente en, nu ook door den bazuin der Java Bode, van de meest verwijderde oorden der aarde werd mede gedeeld, onder noodwendige betrekkelijke verklaring, dat *Soerabaya's* omstreken uiterst onveilig zijn. Dit laatste is in zoo verre aannemelijk, als men gewoonlijk de nieuws-tijdingen aanneemt. Door den hooge waterstand in de laatste dagen, zijn eenige buitenwegen vochtig geworden, en daardoor is de vrees ontstaan voor onveilige buikpijn. Van iets anders kan in waarheid, toch geen sprake zijn; en wie is de *algemeene* klager?

Ondertusschen stond onze Empoe Ongo raar op te kijken toen hij bij den wedono opontboden en hem gevraagd werd waarom hij van eene zoo gruwelijke aanranding op 's Heeren weg, als der gemeente was bekend gemaakt, zelfs geen enkel woord aan zijn wijkmeester of den wedono had berigt gegeven. Ongo echter, die geene couranten leest, vondhet vreemd dat zoo iets nog 's menschen opmerkzaamheid tot zich kon trekken, daar hem toegenaamd niets kwaads was bejegend. En aangezien hij evenmin het militair tenue onderscheiden kan, zoo wist hij alleen op tegeven dat drie Inl. soldaten met koperen knoopen en blaauwe buizen, hem om tabak hadden gevraagd; maar weet hij hun wapen niet optegeven.

De Java Bode zij alzoo scherper van gezicht en gehoor. Zoo ook zullen de volgende stads tijdingen voorzeker eveneens door den Java Bode overgenomen en aan de herwaarts vertrekkenden eene schrikkelijke vrees worden op het lijf gejaagd, waardoor de goede vesting van den eersten rang in de koers zeer zal dalen. Ik wil de aandacht het eerst vestigen op de diefstal op klaarlichten dag, te midden der goede stad van eventjes 90,000 zielen. Dit feit viel door den 15 Mei jl.

Op den morgen van dien dag werd er een aardappelen koopman binnengeroepen ten huize van den heer *Seket*, boomdwarsstraat bij de groote rivier. De kerel liep op uitnoodiging, het huis door naar achteren verkocht zijne aardappelen, en keerde alleen en onverzeld ten huize uit, zonder uitgeleid te worden. Onder weg in huis, neemt hij en passant een kain mede, die te droogen hing, en die men hem natuurlijk weder afnam. De man had het onderscheid van het *mijn* en *dijn* nog niet in den grond geleerd, weshalve men hem zulks aan het verstand zal brengen.

Idem 16 Mei. Brand in de kampong *Simampir*. Verschrikkelijk misdrijf. Onverhoedsche aanvalling onder weg?!!! Moord en doodslag!!! De zaak is, bij nadere opheldering van het voorkomende in den *Oostpost* no. 21, aldus toegegaan. In de afbrandende kampong *Simampir* woonde eene gegoedde Javaansche vrouw, die een grooten rolkist, inhoudende haar schat, buiten gevaar bragt, naar het strand aan de monding der rivier (Kali-Sepi, gezegd *Pegirian*, waaraan *Simampir* ligt.) Nu staat het koelie-établissement van het dok, het maritiem-établissement, de waterstaats-werken, enz. aan de andere zijde dezer rivier, en dit établissement is bevolkt met eenige honderd kerels die bij eene gelegenheid als van brand in den nacht in de nabijheid, voorzeker met moeite terug te houden zijn. Om die reden hadden eenige gewapende mannen de rivier aan die zijde afgezet, doch in weerwil hiervan zwommen vier kerels over, aan de monding der rivier, en roofden de groote rolkist, waarmede zij over, de rivier terugzwommen.

Bij hunne overkomst werden zij natuurlijk niet zeer vriendelijk ontvangen, en juist op dit oogenblik kwam de bedoelde javaan tusschen beide, en werd door gewapend volk dusdanig toegetakeld, als in den *Oostpost* no. 21 en in het advertentie-blad No. 39 is aangegeven. De daders, die in handen der justitie zijn, zagen echter even vreemd op, als de avonturier Ongo, daar zij, zoo zij vermeenden, in dien javaan het kennelijk doel hadden opgemerkt, om mede te rooven. Andere berigten zijn echter van het gevoelen, als in den *Oostpost* no. 21 is vermeld.

Zie daar eenige gebeurtenissen zoo mogelijk toegelicht, ten behoeve der overnemers. Met de plaatsing hiervan in Uw blad, zult u zeer verpligten,

een Java-Bode, Oost- en Westpost-lezer

ADVERTENTIEN.

Door E. FUHRI zal op een nader te bepalen dag **BOEKEN VENDUTIE** worden gehouden.

ALLEMANSGADING.

Een **EFFEN** wit **PORCELEIN EETSERVIES** voor **18 PERSONEN** (compleet),
EFFEN witte **ONTBIJT-SERVIESEN,**
PORCELEINEN WASCHSTELLEN,
Waarlooze **PORCELEINEN SCHALEN** en **BORDEN.**
(190) DEELEMAN.

---

bij ***VAN DRIESSCHE***
VERKRIJGBAAR.
BOTER à contant *f* 15.— Recepissen het vaatje, en op credit van 3 maanden *f* 16.— Recepissen. (187)

HOUDERS VAN CONNOSSEMENT AAN ORDER VAN

P
RVG 10 vaatjes BOTER
B

Afgeladen van *Rotterdam* door GEBR. VAN ROSSEM, per het Nederl. schip *Gouverneur Generaal Duijmaer van Twist*, kapitein C. E. HOEKMSA, gelieven zich te vervoegen bij

De Agenten
(185) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Mr. W. C. DE BRUIJN, benoemd tot *Advokaat* en *Procureur* bij den raad van justitie te *Soerabaya*, maakt bekend dat van af den 1sten *Junij* zijn kantoor zal gevestigd zijn op de groote rivier. Ingang nevens de toko van den heer FUHRI. (184)

TE KOOP

Eene lage **BENDI**, nieuw model geschikt voor een en twee **PAARDEN**, met verlakt **LEDEREN KAP** en **SLIKBORDEN**, **OLIE BUSSEN** en engelsche **VEEREN.**
(180) DEELEMAN.
*Gatotta*s.

Bij *E. Fuhri* is ontvangen

DE KINDER-COURANT.

Deel I, afl. 48 — 52.
Idem Deel II, afl. 1 — 16.

JAVA

TOONEELEN UIT HET LEVEN
MET GEKLEURDE PLATEN EN TEXT.
VAN
E. Hardouin en W. L. Ritter.
afl. 7 — 11.

Mr. S. KEIJSER. *Kitab toehpah Javaansch Mohammedaansch wetboek.*
KUNST KRONIJK. 15*de jaargang afl.* 1 — 6.
ALTIJDDURENDE ALMANAK. *Geschenk voor jongelingen en meisjes. Met* 15 *staal gravures.*
DE PORTEFEUILLE. *In de salons ter kunstbeschouwing aangeboden.* 20 *fraaije platen met text.*
COLTON'S ILLUSTRATED & EMBELLISHED *steel plate map of the world, on mercators projection.*
H. F. PULS. *Kaart van het koningrijk der Nederlanden op linnen met rollen.*
P. VAN DER BURG. *Id. Id. Id.*
WERELDKAART *van de factorij op linnen met rollen.*
VAN DE VELDE *kaart van Java op linnen met rollen.*
W. OUDSHOFF. *Handboek voor het Italiaansch boekhouden.*
BRONZEN INKTKOKERS *van elegant fatsoen.*
PRESSEPAPIER *met horologie.*
IDEM *met dag, datum en maand aanwijzing.*

PAS ONTVANGEN

ROZIJNEN, AMANDELEN en CORENTEN in kistjes, CARR BESCHUIT en zoetemelksche KAAS bij
(192) C. BECHADE.

JOHN ALBERTY COGNAC,
FIJNE CHAMPAGNE COGNAC,
ECHTE JAMAICA RHUM,
CHERRY CORDIAL,
HAANTJES en
LANS BIER, bij
(188) Gebrs. VAN DELDEN.

ALLEMANSGADING

WEDER VOORHANDEN.

Fijne HEMDEN, met fijn gestikte en geplooide BORSTSTUKKEN, EXPRESSELIJK vervaardigd voor de INDISCHE BEWASSCHING à *f* 60.— het dozijn, en divers ander gemaakt wit ONDERGOED voor heeren.
(173) DEELEMAN.

PAS ONTVANGEN.
BIJ

H. VAN DE VELDE

NIEUWE LEKSTEENEN. (181)

---

200 vaatjes GROENE ZEEP in POTTEN, pas aangekomen bij
(186) C. BECHADE.

Ter bevrachting worden aangeboden de ondervolgende bodems als:

Het Ned. schip *Sphijnx*, KAPT. WIGMAN.
" " " *Willem & Carel*, " HANSEN.
" " " *Jan Schouten*, " COENING MEIJER.
" " " *Hollands Trouw*, " KREIJE.
" " " *IJstroom*, " STEENVELD.
" " " *Castor*, " LANGE.

te bevragen bij
SOERABAYA, *De Agenten*,
18 *Mei* 1854. (177) FRASER EATON & CO.

WISSELS OP NEDERLAND

bij
(168) RUIJL CRAMER & CO.

BIJ N. VAN DRIESSCHE

Verkrijgbaar
GENEVER-GLAASJES à *f* 2½ recepis per dozijn.
(182)

---

f 4,000

In leen te bekomen tegen hijpotheek dan wel twee soliede borgen.
(178) Bij den Uitgever dezes.

J. J. VAN DEN BERGH

MUZIJK-MEESTER EN PIANO-FORTE STEMMER.
Woont thans ten huize van den Heer GUNSCH, over het kerkhof. (165)

Verkrijgbaar bij den ondergeteekende PUIKE BOTER, van het gerenommeerde merk A. V. D. LEEUW bij kavelingen van 5 vaatjes à *f* 17.— per vaatje à contant. AZIJN in kleine vaatjes voor huisselijk gebruik.
(163) C. BECHADE.

SOCIETEIT CONCORDIA.

Op Zondag, den 4den *Junij* 1854.

VAUXHALL

Namens de Directie,
De Secretaris,
(189) MOORREES.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER vrouwe J. M. ROCHUSSEN, geliefde echtgenoote van
SOERABAYA, Mr. W. s' JACOB.
31 *Mei* 1854. (191)

ONTVANGEN

KERSVERSCH.

HAMMEN, GEROOKTE RIBBEN, BOTER, PATERSTUKKEN, SAUCIJS de BOULOGNE, KAAS, ROLPENS, WORST, SAUCIJS, GEMBER, Holl. ZUREN, KOEK in BLIK, gedr. APPELEN, BANKET, enz.

(151) B. VAN DER ZWAAN.

(150) VAN DRIESSCHE

VERKRIJGBAAR.

GOEDE BOTER contant 2 *Recepissen* het pond.

ALLEMANSGADING

PAS VOORHANDEN

SAMARANGSCHE BESCHUITEN, ANSJOVISCH, POEDER en VANILLE CHOCOLADE, ROLPENS in STOPFLESSCHEN, DEENSCHE en HOLLANDSCHE ASPERGES, KOEK, fijn AMERIKAANSCH MEEL in blikken, PETIT-POIDS, GEMBER ens. enz.

(171) DEELEMAN.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

23 Mei. G. van Tol, van Pasoeroean.— 24 Mei. A. baron Sloet van Oldruitenborg, A. Heijerdahl, beiden van Madioen; H. H. Wanhoff, van Grissee.— 26 Mei. V. J. van Dolder, van Pasoeroean; Fredriks, van Ngawie; Mej. S. C. E. Leijdelmeijer, H. E. Schouten, beiden van Grissee; J. D. Ross, van Batavia.— 27 Mei. Mevr. C. Twijsel, van Batavia; J. W. Stecker, van Kedirie; J. F. J. Karthaus, van Batavia.— 29 Mei. H. E. E. Dobbelaere, van Pasoeroean.— 30 Mei. J. L. G. A. van der Waal, F. C. Cartier en A. A. de Groot, allen van Pasoeroean.

HOTEL MONTOFT.

25 Mei. Klein, de Boer, beiden van Batavia.— 26 Mei. T. Wulp, J. van der Mark, beiden van Batavia.— 28 Mei. Riedel, van Batavia; Roelofs, D. Dekker en van der Donk, allen van Bodjonegoro.— 29 Mei. Stieler, van de reede; Bok, van Sijdneij.

MARINE HOTEL.

25 Mei. van Baak, van Djombang; Mogge Pons, van Sumanap.— 26 Mei. van der Palm, van Sidokaree; Mevr. Umbgrove, van Batavia; van der Sleijden, van de reede.— 27 Mei. Chapman, van Tjandie.— 28 Mei. Seijff, van Banjoewangie.— 30 Mei. Hofland, van Pasoeroean; de Groot, Van Rheede van Oudshoorn, beiden van de reede.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

E. van de Velde, Seel, D. Onrust 14 Mei.— H. C. Schuurman, Schuurman, Z. Samarang 12 Mei.— C. F. M. L. Godin, In 't veld, D. Fort de Kock 28 April.— C. W. van Rouveroij van Nieuwaal, Hagenaar, Z. Samarang 25 Mei.— C. J. van der Hoeven, Mattheij, D. Pasoeroean 14 Mei.— M. A. L. S. Pool, van 't Wout, D. Pasoeroean 26 Mei.

Getrouwd:

H. T. L. van Hecking Colenbrander, weduwenaar van A. M. Worm met A. T. Dennison, Cheribon 16 Mei.— F. G. van Gumster met J. H. Persijn, Pattie 22 Mei.

Overleden:

C. Visscher, 14 j. Batavia 22 Mei.— J. W. P. H. Harms, Batavia 13 Mei.— M. G. Engemann, Kuijper, Samarang 22 Mei.— L. F. Klesmann, Schultz, Batavia 19 Mei.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Mei	24	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	—	Nederlandsche	Hongkong.	N. H. Keuker.	Melbourne.
„	—	Nederl. Ind.	Blora.	C. N. van der Beek.	Amboina.
„	—	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan.
„	25	Nederlandsche	Bantam.	P. H. Klein.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Asultanie.	Said Abd. Rachm. b. Mohm. Assegaf.	Samarang.
„	—	Nederlandsche	Stad Schiedam.	F. Wulp.	Batavia.
„	26	Nederl. Ind.	Faidool Rachman.	Said Achm. b. Abd. Rachm. Ba-alie.	„
„	—	„ „	stoomschip Banda.	Schmidt.	„
„	27	Nederlandsch	Zuid Holland.	S. de Boer.	„
„	28	Nederl. Ind.	Giraffe.	Liem Giok Piang.	Macasser.
„	—	Pruisiesche	Potsdam.	A. Riedel.	Batavia.
„	29	Nederl. Ind.	Kembang Djepoon.	Sie Kian Sien.	Balie (Ampenan.)
„	—	„ „	Krabbe.	Pa Sarip.	Pasoeroean.
„	31	„ „	Balgis.	Said Hassan Schap.	Banjermassing.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei.	24	Balische	Tijro.	Samarang.	Balie (Ampenan.)
„	25	Nederl. Ind.	Zein.	Sech Alie Badjerdana.	Banjermassing.
„	26	Nederlandsche	Maria Magdalena.	F. H. Popken.	Nederland over Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Maria.	Pa Kaliman.	Sumanap.
„	28	Nederlandsche	Phoebus.	C. F. Beck.	Nederland over Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan over Probolingo.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	30	„ „	Asultanie.	Said Mohm. bin Aloei Assegaf.	Sumbawa.
„	—	„ „	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia over Samarang.
„	—	Z. M.	stoomschip Suriname.	Komm. Luit. ter zee 1e kl. H. P. Arkenbout Schokker.	Koers stellende om de Oost.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Gouv. Gener. Duijmaer van Twist.	Hocksma.	Nederland.	Tiedeman en van den Burg.
„	Buitenzorg.	K. Breuning.	„	Ruijl Cramer & Co.
„	Bantam.	P. Klein.	„	P. Kervel & Co.
„	Eugenie.	E. Bargman.	„	W. Cores de Vries.
Engelsche	Sultana.	A. Schade.	Melbourne.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Asultanie.	Said Mohamad Segaf.	Sumbawa.	Sech Aboebakar.
„ „	Ardjoeno.	Oeij Pek Sik.	Balie.	Gezagvoerder.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. schip *Stad Schiedam*, de Heer J. P. C. van der Mark en bediende.— Met de Ned. Ind. bark *Faidool Rachman*, de Heer J. D. Ross en Mevr. C. Twijsel.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de Heeren Spengler, Karthaus en Echtgenoote, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Ned. Ind. schoener *Giraffe*, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de Heeren R. McMillan. B. J. de Lange, V. J. van Dolder, Mevr. van Bommel, Mejufvr C. de Chauvignij de Blot, Z. M. troepen en bannelingen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalennia, stoomschip Samarang, de schoenerbrik Ambon, Gouv. schoeners Ana Dijomene, Niobe, de schepen Joedo el Wadoet, Jacatra, Doctrina et Amicitia, het stoomschip Java; de barken Fatal Maän, Hoksoen, Sultana, Willem en Carel, Vier Gebroeders, Jan Sehouten, Sphijux, Buitenzorg, Eugenie, Hector, Asad Dullah, Jan Daniel. Jannetje, Hendrik Jan, Gouv. Generaal Duijmaer van Twist, Hollandstrouw, IJstroon, Oen Goan; de schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Swieping, Goanlie, Harriet, Ardjoeno, Anna Johanna, Sarie Toendjoong en Carolina.

PASOEROEAN

VERTROKKEN.

26 Mei. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Mardam, van Soerabaya; de Ned. Ind. bark *Atiat Ulmaula*, gezagv. Sech Sehan Bin Said Baoezeer, van Sumbawa.

VERTROKKEN.

22 Mei. de Ned. bark *Antoinette*, gezagv. J. M. de Winter, naar Rotterdam; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

26 Mei. de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Pa Sarib, naar Soerabaya.

27 Mei. de Ned. Ind. schooner *Hoseeng*, gezagv. Intjik Po, naar Bezoekie.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 21 Mei tot en met 27 Mei 1854.

UITVOER

Naar Rotterdam per het Ned. barkschip *Antoinette*, gezagv. J. M. DE WINTER.

3500 pic. gouvernements koffij. 9691$^{85}/_{100}$ pic. gouvernements suiker.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

19 Mei. de Bals. schoener *Siennio*, gezagv. D. Crawfurd van Soerabaya, passagier R. W. Muller.

VERTROKKEN.

20 Mei. de Bals. schoener *Siennio*, gezagv. D. Crawfurd, naar Balie Badong.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. stoomschip Vesuvius.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

22 Mei. de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gezagv. Said Sech bin Alwie Assegaf, naar Benkoelen; de Ned. Ind. schoener *Schandaar Salim*, gezagv. Sech Oemar bin Obit Drahim, naar Tagal.

23 Mei. de Ned. Ind. bark *Pogoan Zephijr*, gezagv. Ong Kimling, naar Cheribon.

24 Mei. de Ned. Ind. schoener *Indram Eljoesoor*, gezagv. Sainal, naar Balie over Banjoewangie; de Ned. Ind. bark *Mijmoon*, gezagv. Said Aboebakar bin Kassim, naar Padang, passagier de Regent van Pakalongan en gevolg.

27 Mei. de Ned. Ind. bark *Faulke Nassar*, gezagv. Sech Achmat bin Mohamat Baoezeer, naar Tagal.

Schepen liggende ter reede.

De schoeners Vorstelijk Genoegen, Sophia, Sumanap, Mifrejool Moelook, de barkschip Catharina Hendrika en de bark Almansoor.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 26 Mei tot en met 30 Mei 1854.

AANVOER

Van Batavia per het Ned. schip *Stad Schiedam*, gezagv. F. WULP, agent FRASER EATON & Co.

25 kts. kaas, 35 vts. boter, 2 ktn. manufacturen, GEZAGVOERDER; 1071 coll. manufacturen, 35 ktn. geweren, 50 vts. messen, 18 ktn. bladkoper, 4 vts. spijkers, 27 coll. manufacturen, N. H. M.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Asultanie*, gezagv. SAID ABDUL RAHMAN ASEGAF, agent SECH ABOEBAKAR.

15 ktn. voetzoekers, 544 pic. rijst, 3 ktn. manilla sigaren, 2 ktn. kramerijen, 2 kt. koralen, eenige chn. goederen en kleinigheden, ORDER; 12 vtn. bier, 10 ktn. cognac, BEHREND; 1 kt. en 1 pakje kantoor- en schrijfbehoeften, E. FUHRI; 1 kt. manilla sigaren, DE BRUNEL; 1351 st. sp. matten, ORDER.

Van Batavia per het Ned. schip *Bantam*, gezagv. P. KLEIN, agent P. KERVEL & Co.

7 keldrs. en ktn. ingelegde groenten, MARTENS; 23 coll. diversen, ROSPMEIER; 34 ktn. manufacturen, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 750 vts. boter, 50 kts. kazen, 8 ktn. diversen, GRANPRÉ MOLIERE & Co.; 1 kt. koopmanschappen, 1 pakje monsters, KOOSEN; 3 ktn. koopmanschappen, BALJER; 1 kt. koopmanschappen, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 105 vts. boter, 2 ktn. tabaks zaad, P. KERVEL & Co.; 5 vtn. menie, 100 vtn. bier, RUIJL CRAMER & Co.; 21 ktn. kramerijen, 100 mdn. bier, 25 ktn. koopmanschappen; 20 ktn. en 7 bln. manufacturen, 190 ktn. koopmanschappen, P. KERVEL & Co.; 14 bln. koffijzakken, FRASER EATON & Co.; 160 mnd. bronwater, SCHOTT & Co.; 19 ktn. manufacturen, TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Van Molukkos viâ Balie per de Ned. Ind. bark *Blora*, gezagv. VAN DER BEEK, agent, A. DUIJSHART.

4 st. macedoine, 2 mds. champagne, 174 pic. rijst, 1$^{36}/_{100}$ pic. notenmuscaat; 38 kts. olie, 120 bottels kaijoe poetie olie en eenige kleinigheden; GEZAGVOERDER.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *Faidool Rachman*, gezagv. SAID MOHAMAD BAÄLIE, agent GEZAGVOERDER.

20 ktn. manufacturen, 1 kt. rozenwater, 1 kt. vuurwerk, 1 kt. spiegeltjes, 2 bln. gekeperd katoen, 1 kt. Europ. swavelstokjes, 3 ktn. gev. katoen, 1 kt. sarongs, ORDER; 5 ktn. kainpandjangs, 25 ktn. wit katoen, 3 ktn. sarongs, FRASER EATON & Co.; 1 wagen, RADEMAKER; 50 vtn. teer, 15 vtn. pik, 20 slijpsteenen, 6 ktn. provisie, 1 pak zeilgaren, 1 dozijn zagen, ADAM & Co.; 1 kt. laken, 3 ktn. gew. katoen, P. KERVEL & Co.; 40 pic. korianderzaad, 40 ktn. anijs, 1 kt. glazen, 17 vts. spijkers, en eenige kleinigheden, ORDER; 6 keldrs. gedr. vruchten, 1 kt. asperges, 1 kt. land- mail koffers en eenige kleinigheden, ADAM & Co.; 300 kts. gedr. vruchten, MCMILLAN MARTEN & Co.; 104 ktn. cognac, ORDER, 100 vts. boter, 100 vts. menie, RUIJL CRAMER & Co.; 10 keldrs. genever, VAN RAALTEN & KOCKEN; 1 kt. gedr vruchten, 3 ktn. gedruktens, RUIJL CRAMER & Co.; 7 ktn. manufacturen, MCMILLAN MARTEN & Co.; 6 ktn. bladkoper; ADAM & Co.; 1 kt. modewaren en echt goudwerk, MCMILLAN MARTEN & Co.; 4 bemanden potten groentens, VAN RAALTEN & kocken 4 ktn. liekeuren, 2 ankers. 2 kettingen, 2 trossen touwwerk, 1 vt. teer, 3 pullen olie, 5 vtn. verf, 3 ktn. bladkoper, 1 vt. huidspijkers, ORDER; 1 kt. manilla sigaren. MARTENS; 1420 st. spelter, 99 zkn. korianderzaad, 50 zkn. poetjook, 2 mdn. aardewerk, THOMAS: 2 zkn. korianderzaad, 20 zkn. komeinenzaad, 200 zkn. dadels, 17 zkn. rozijnen, 56 ktn. damar, 25 zkn. tarwe, 200 kalbassen ghie, ORDER; 480 st. spelter, 11 ktn. rozenwater, 6 pic. amandelen, 25 fls. ghie, THOMAS

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. H. SCHMIDT agent W. CORES DE VRIES.

1 kt. schilderijen, KARTHAUS; 1 kt. wolle modewaren, R. M. PEREIRA; 25 vts. boter, 5 vts. bier, 5 vts. rolpens, 5 vts. zoutvleesch, 5 vts. saucijs, 5 vts. worst, G. BEHREND; 1 kt. petten KOOSEN; 3000 st. sigaren; MAJOR MATZEN & Co.; 2 bln. gedr. katoen, 6 bln. en ktn. katoen MCMILLAN MARTEN & Co.; 10 vtn. bier. W. CORES DE VRIES; 40 vts. menie, 6 ktn. beschuit, 1 kt. manilla sigaren, MCMILLAN MARTEN & Co.; 5 ktn. bensoin, 3 ktn. en 2 zkn. damar, 11 ktn. en bln. lijnwaden, ORDER; 15 ktn. lijdwaden, 20 ktn. en bln. lijnwaden en manufacturen, ADAM & Co.; 1 pakje regaal, 2000 st. manilla sigaren, MCMILLAN MARTEN & *f* 10,000 aan zilveren munt, ORDER.

Van Makassar per de Ned. Ind. schoener *Giraffe*, gezagv. LIEM GIOK PIANG. agent GEZAGVOERDER.

180 pic. was, 400 pic. rijst, 100 pic. sandelhout, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Ned. Ind bark *Kembang Djepoon*, gezagv. SIE KIANG SIEN, agent KWEE KING TIAN.

44 pic. klapper-olie, 78 pic. dendeng, 90 pic. koffij, 840 pic. rijst, 479 st. aan sp. matten en eenige kleinigheden, KWEE KING TIAN.

Van Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Balgis*, gezagv. SAID HASSAN SCHAH agent GEZAGVOERDER.

15500 ps. kadjang matten, 100 ps. planken, GEZAGVOERDER.

UITVOER

Naar Balie per de bals. schoener *Tijro*, gezagv. PA SAMARANG.

3 bln. garens, ADAM & Co.

Naar Nederland viâ Batavia per het Ned. schip *Maria Magdalena*, gezagv. F. H. POPKEN.

25 bln. tabaksbladeren, 3000 st. Jav. sigaren, ADAM & Co.; 889 pkn. tabaksbladeren, N. H. M.; 1440$^{31}/_{100}$ pic. suiker, GRANPRÉ MOLIÈRE & Co.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Zein*, gezagv. SECH ALIE BADJARDANA.

10 ktn. inhd. metselsteenen, 1 kt. inhd. marmersteenen, VAN RAALTEN & KOCKEN.

Naar Nederland via Batavia per het Ned. schip *Phoebus*, gezagv. F. H. BECK.

4545$^{16}/_{100}$ pic. suiker, 17$^{24}/_{100}$ pic. rotting, 662 st. koehuiden, FRASER EATON & Co.: 1600 st. koehuiden, 400 st. buffelhuiden, MAJOR MATZEN & Co.; 3033 st. koehuiden; N. M. H.; 374 st. koehuiden, 179 st. buffelhuiden. B. J. VAN ECK & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N° 16 per picol à *f* 13½.—
Id. „ 15 „ }
Id. „ 14 „ } de andere nummers in proportie.
Id. „ 13 „ }
Id. „ 12 „ }
KOFFIJ per picol *f* 26 à *f* 27.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 140 à *f* 170.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 200 à *f* 230.—
KOEHUIDEN per 100 st *f* 240.—
ARAK per legger *f* 50.—
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 20.—
OLIE (KATJANG) *f* 16.—
KADJANG MATTEN *f* 10.—
ROTTING *f* 5½ à *f* 6.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 4den Junij 1854, 's morgens
Ds. SCHEUER.
DOOPS-BEDIENENG.
Nederduitsch.
Maandag, den 5den Junij 1854, 's morgens.
TE GRISSEE.
Ds. SCHEUER.
Des avonds, ten half 7 ure
BID-UUR VOOR DE ZENDELING ZAAK.
T. A. F. VAN DER VALK.
ZEND. LEERAAR
Nederduitsch en *Maleisch.*

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 4den Junij 1854, PINKSTER-FEEST.
's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.
's avonds ten half 7 ure-LOF.
Maandag, den 5den Junij 1854, tweede PINKSTER-DAG
's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.